

de vader

door Bjørnsterne Bjørnson

van K. Heeroma

vertaling uit het Noors

De man, over wien dit verhaal zal gaan, was de machtigste in zijn Kerspel; hij heette Thord Overaas.

Hij stond op zekere dag in de studeerkamer van den dominee, hoog opgericht en ernstig; „ik heb een zoon gekregen,” zei hij, „en wil hem laten dopen.”

„Hoe zal hij heten?”

„Finn, naar mijn vader.”

„En wie zijn de doopgetuigen?”

Hun namen werden genoemd, en de beste mannen en vrouwen van het dorp waren familie van den man.

„Is er verder nog iets?” vroeg de dominee, opkijkend.

De boer bleef even staan; „ik wou hem graag afzonderlijk laten dopen,” zei hij.

„Dat wil zeggen, op een werkdag?”

„Op Woensdag eerstkomende, om 12 uur 's middags.”

„Is er verder nog iets?” vroeg de dominee.

„Verder is er niets”; de boer draaide zijn pet om, alsof hij wilde gaan. Toen stond de dominee op: „dan heb ik nog iets,” zei hij en ging recht op Thord af. „God geve, dat het kind je tot een zegen moge worden!”

Zestien jaar na die dag stond Thord weer in de kamer van den dominee. „Je houdt je goed, Thord,” sprak de dominee; hij zag, dat hij in niets veranderd was.

„Ik heb ook geen zorgen,” antwoordde Thord.

Hierop zweeg de dominee, maar even later vroeg hij: „En wat is je boodschap vanavond?”

„Vanavond kom ik voor mijn zoon, die morgen bevestigd wordt.”

„Het is een flinke jongen.”

„Ik wou den dominee pas betalen, nadat ik gehoord heb, welk nummer hij heeft ge-

kregen in het schip van de kerk.”

„Hij zal nummer één staan.”

„Ik had er van gehoord.... hier zijn tien daalders voor den dominee.”

„Is er verder nog iets?” vroeg de dominee, en keek Thord aan.

„Verder is er niets.” — Thord ging heen.

Weer verliepen er acht jaren, en toen was er op zekere dag een druk gestommel voor de studeerkamer van den dominee.

Er kwamen veel mannen binnen, Thord voorop.

De dominee zag op, en herkende hem. „Je komt met veel volk vanavond.”

„Ik wou vragen, of het huwelijk van mijn zoon afgekondigd kon worden; hij zal trouwen met Karen Storlides, de dochter van Gudmund, die hier staat.”

„Wel, dat is het rijkste meisje van het dorp.”

„Dat zeggen ze,” antwoordde de boer, en streek met zijn ene hand over zijn haar.

De dominee zat enkele ogenblikken in gedachten, toen schreef hij, zonder iets te zeggen, de namen in zijn boeken, en de mannen ondertekenden. Thord legde drie daalders op tafel.

„Ik behoef er maar één te hebben,” zei de dominee.

„Dat weet ik wel, maar het is mijn enig kind, ik wou het graag goed doen.”

De dominee nam het geld op. „Dat is de derde keer, dat je hier nu voor je zoon staat, Thord.”

„Maar nu ben ik dan ook klaar met hem,” zei Thord, vouwde zijn zakboek dicht, zei goededag en ging heen, — de mannen langzaam achter hem aan.

Veertien dagen na die dag roeiden vader en zoon bij stil weer over het water naar Storliden om afspraken te maken over de bruiloft.

„De roeibank ligt niet vast onder mij,” zei de zoon, en richtte zich op om hem goed te leggen.

Op hetzelfde ogenblik glijdt de bank weg; hij gaat overeind staan, slaat zijn armen uit, geeft een schreeuw en valt in het water. „Pak de riem!” roept de vader. Hij richt zich op, en steekt de riem uit. Maar als de zoon er een paar maal naar gegrepen heeft, verstijven zijn vingers. „Hou even vol, ik kom bij je!” schreeuwt de vader, en roeit naar hem toe. Dan slaat de zoon achterover, kijkt met een lange blik zijn vader aan, — en zinkt.

Het wil niet tot Thord doordringen, hij houdt zijn boot stil en staart naar de plek, waar zijn zoon gezonken is, als zou hij nog eens boven komen. Er stijgen een paar luchtballen op, en nog een paar, dan nog één grote, die breekt, — dan ligt het meer weer zo glad als een spiegel.

Drie dagen en drie nachten zagen de mensen den vader roeien rondom de plek, zonder dat hij at of sliep; hij was bezig naar zijn zoon te dreggen. En op de derde dag, in de morgen, vond hij hem, en over de heuvels droeg hij hem naar zijn hoeve.

Misschien was er wel een jaar voorbijgegaan sedert die dag. Toen hoorde de dominee laat op de herfstavond iemand aan de deur morrelen, buiten in de gang, en

voorzichtig tasten naar de grendel.

De dominee deed de deur open, en er trad een lange, voorovergebogen gestalte binnen, mager en wit van haar.

De dominee keek hem lang aan, voor hij hem herkende; het was Thord.

„Kom je zo laat?” zei de dominee, en bleef stil voor hem staan.

„Och ja, ik kom laat,” zei Thord, en ging zitten.

De dominee ging ook zitten, alsof hij op iets wachtte; er was een lange stilte. Toen zei Thord: „Ik heb iets bij me, dat ik graag zou geven voor de armen; er moet een legaat van gemaakt worden, en het moet de naam van mijn zoon dragen.” Hij stond op, legde het geld op de tafel, en ging weer zitten.

De dominee telde. „Dat is veel geld,” zei hij. „Het is de helft van mijn hoeve; vanmiddag heb ik haar verkocht.”

De dominee zat lang in diep stilzwijgen; tenslotte vroeg hij, zacht: „Wat wil je nu gaan beginnen, Thord?”

„Iets beters.”

Thord was gaan staan en hield de ogen neergeslagen, de ander bleef hem aanzien. Toen sprak de dominee, zacht en rustig: „Nu geloof ik, dat je zoon je eindelijk tot zegen is geworden.”

„Ja, nu geloof ik het zelf ook,” zei Thord, hij keek op en twee tranen rolden zwaar over zijn gezicht.

13 In een uiteenzetting, onlangs door een militair letterkundige te 's Gravenhage gehouden, werd medegedeeld, dat bij een bombardement uit vliegtuigen, gericht op een bepaald doel, 82% der bommen in een vierkant van 200 m. ter zijde valt, — wat niet weg-

neemt, dat deze mistreffers de afgrijselijkste verwoesting buiten het doel aanrichten.

O! triumpfen van het blanke ras!

In het afgelopen jaar werd in de verschillende landen tezaam bewapend voor een bedrag van £ 2.500.000.000. Rekenen we het £ op 5 gulden, wat te laag getaxeerd is voor 1934, dan krijgen we het fabelachtige bedrag van twaalf milliard en vijf honderd millicoen gulden. Dit is 3 x zoveel als in 1933. Een voorstelling van dit bedrag krijgen we, wanneer we bedenken, dat een jaar van 365 dagen 32.136.000 seconden heeft. Verdeeld over dit aantal seconden werd er dus per seconde meer dan 385 gulden uitgegeven.

Zijn we bezig zelfmoord te plegen?

Volgens een nederlands medicus is een teken van degeneratie o.a. het overvloedig gebruik van openbare baden. Gaat men de geschiedenis na, dan ziet men dat deze beide, degeneratie en bad, inderdaad vrijwel altijd gepaard gingen, van de Eufraat-rijken tot het latere Romeinse Imperium. Wat dit betreft moet in onze tijd de degeneratie wel heel ver gevorderd zijn.

In Sovjet-Rusland kwamen in 1933 op elke 100 huwelijken die werden gesloten 35 echtscheidingen voor, in het eerste halfjaar van 1933 zelfs 48. In Moskou zelf is de verhouding nog erger, daar kwamen op 100 huwelijken 55 echtscheidingen voor.

Van Russische „beschaving” gesproken.

